

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsako leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsako leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsako leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne osira. — Za ostanila plačuje se od štiritopsne peti-vrste po 12 h, če se ostanila enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovelično pošilja naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

„Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Deželni zbor kranjski.

VI. seja dne 27. junija t. l.

Seja je predsedoval deželni glavar pl. Detela. Vlado sta zastopala deželni predsednik baron Hein in deželni vodja tajnik Haas.

Zapisnik zadnje seje se je odobril, došle predloge deželnega odbora in peticije so se odkazale pristojnim odsekom.

Posl. grof Barbo je poročal o računskih sklepih bolnišnega, blazničnega, poročničnega in najdenškega zaklada za l. 1899. Pri bolnišnem zakladu je bilo 79.004 gold. 75 kr. primankljaja, pri blazniškem zakladu 72.013 gold. 75 $\frac{1}{2}$ kr., pri poročničnem 9235 gold. 62 $\frac{1}{2}$ kr. in pri najdenškem 299 gl. Računski sklepi so bili odobreni. Poročevalec je priznal, da se bolniški stroški marljivo iztirjavajo. Priznal je tudi, da ima dežela v bolnici jako izvrstne zdravnike, grajal pa, da se je prekoračil proračun za nakup instrumentov za 1100 K in izrekel željo, naj se napravi vselej nekaj proračun za tiste instrumente, ki jih rabijo.

O računskem sklepu garancijskega zaklada dolenskih železnic za leto 1899. je poročal posl. Višnikar. Ta zaklad je bil ustanovljen v namen, da se iz njega eventualno pokrivajo obresti kapitala, s katerim se je zgradila dolenska železnica. Dežela je morala v minulih letih plačati velike svote, zlasti vsled tega, ker so se v minulih letih premenili železniški pragi. Do danes je dežela plačala 187.290 gold. 18 kr. za dolenske železnice, in če se prištejejo obresti, znaša tirjatev dežele nad 200.000 gl. Pregled s tistega računa, ki je služil za polago sklepa glede prevzetja garancije kaže, da je bil dosti pravilen in točen. Osební promet na dolenskih železnicah je celo dokaj večji, nego se je računalo. Poročevalec je predlagal, naj se napravi v Žlebiču postajališče, naj se napravi v Ljubljani pri klavnici nakladališče za živino, naj se premene tarife za bližnje vožnje in naj se uvažuje, če bi se ne dalo rabiti impregniranih bukovih pragov.

Posl. Pakiž je izjavil, da mu od veselja gori srce, ker je poročevalec nasvetoval resolucijo glede gradnje postaje v Žlebiču. Od te postaje bi imela železnica ogromne dobičke. Povedal je, da ga je obč. odbor pooblastil darovati za 2000 gl. delnic dolenskih železnic, ki so last občine, za zgradbo kolodvora v Žlebiču. Predložil je tudi koj te delnice. (Dr. Tavčar: Ali je to deželni odbor že dovolil? Baron Schwegel: Odgovorite! Pakiž: Bom že jaz poskrbel. — Velika veselost.) Govornik je dejal, da je star, da stoji na kraju groba, (Klici: O, tako pa še ne!) na jesen pa da ga bodo tako ali tako pokopali, (Občna veselost) prej pa bi rad videl postajo v Žlebiču.

Posl. baron Schwegel je pojasnil, da dežela s tem, kar je doslej iz naslova garancije posodila dolenskim železnicam, nikakor nima izgube, kakor trdi včasih celo neko časopisje. Dežela je dotični denar dobro naložila, dobi ga s 5%, obrestmi do zadnjega krajcarja nazaj. Glavni vzrok, da je morala dežela posoditi okrog 200.000 gl. je ta, da so se morali premeniti železniški pragi. Kar pa se v tem oziru očita upravnemu odboru, je popolnoma neosnovano in diši že po obrekovanju. Koncesionarji in upravni odbor nimajo nobene odgovornosti za zgradbo. Vso zgradbo je prevzela država po pogodbi. Sedanjí sekojski šef Bischof, stavbno ravnateljstvo državnih železnic in stavbni vodja Klemenčič so iz strokovnja-

skih ozirov zahtevali mehke pragove in niso sami odgovornost. Mislilo se je takrat, da jih bo premeniti šele v 6 ali 7 letih, a izkazalo se je, da jih je bilo že po drugem letu premeniti. Samo to je povzročilo, da je dolenska železnica v zadnjih letih imela deficit. Pri napravi novih pragov se bo na vsak način skrbelo, da se rabi domač les, bodi že bukov ali hrastov. Tarifi se ne morejo tako premeniti kakor je želel poročevalec. Trboveljska družba ima seveda manjši tarif kakor drugi, ali ne sme se pozabiti, da se imamo jedino trboveljski družbi zahvaliti, da se je dolenska železnica zgradila. Kar se tiče postaje Žlebiče, je upravni odbor vse storil, kar je mogel, a prav interesentje sami so vse preprečili. Upravni odbor je hotel narediti velike koncesije, a dvakrat so interesentje vse svoje obljube umaknili. Kdo gre trikrat na led, to veste. Danes je vprašanje glede postaje v Žlebiču dosti težje rešiti ko prej, ker je beljaško obratno ravnateljstvo zahtevalo, da se razširi orteneško postajo. Nakladališče v Ljubljani je le mogoče zgraditi, če prevzemó stroške interesentje.

Posl. Povše je razpravljal o bukovem lesu in njega rabi za železniške pragove, posl. Pakiž pa je povedal, da je razširjenje orteneškega kolodvora nepotrebno.

Posl. Hribar je zastopal mnenje, da morajo dolenske železnice zgraditi nakladališče v Ljubljani, ker bo to železnici sami na korist. Ljubljana pa bi se itak naložila veliko breme, ker bi morala zgraditi kontumačni hlev, kar bi veljalo kacih 80.000 K. Če bi se bilo pri prvem obhodu zahtevalo to nakladališče, bi se bilo sezidalo iz stavbnega kapitala. Govornik je nadalje pojasnil, da je tedaj, ko je dežela prevzela garancijo za dolenske železnice, vladalo dvojno mnenje glede pragov. Jedni so bili za prage iz mehkega lesa, drugi, med njimi Hrasky proti temu. Skušnja je pokazala, da mehki les ni poraben, in adaj se rabi samo trdi.

Posl. Luckmann je pojasnil, da bi impregniranje bukovega lesa veljalo vsaj toliko, za kolikor se dobi hrastov les za prage. Kazalo bi, da železnica napravi kje na Dolenskem zavod za impregniranje potem se bo izplačalo rabiti za prage bukov les. Kar se tiče nakladališča pri klavnici v Ljubljani bi bilo vendar umestno, da interesentje stavijo upravnemu odboru dolenskih železnic primerno ponudbo.

Poročevalec Višnikar je na kratko odgovarjal raznim predgovornikom, povdarjaje zlasti, da razširjenje orteneške postaje ni potrebno, in da je bolje napraviti postajo v Žlebiču, na kar je zbornica odobrila rač. sklep in sprejela nasvetovane resolucije. (Konec prib.)

Odprto pismo

ravnatelja Gustava Pirca Bohinjcem in vsem tistim, katere gre mari.

Tukaj izhajajoči katoliški dnevnik »Slovenec«, kateri mi je podtikal, da sem v zvezi z znano interpelacijo v državnem zboru glede prodaje bohinjskih planin, me naravnost pozivlje pojasniti, kaj je na tem resnice, in v kakšni zvezi sem jaz z govornico v Bohinju glede podpor za planine. Ne da bi me imenovani list k temu pozval, storil bi to vse eno, in sicer iz mnogih nagibov, ker imam marsikaj povedati ter se ob enem hočem dotakniti v katoliškem »Slovencu« objavljenih napadov na

mojo osebo zaradi mlekarstva, posebno pa zato, da razkrinkam Bohinjcem, seveda le pametnim, spletkarije one ničvredne osebe, ki je vir vseh zlobnih napadov in tudi deloma vir izmišljenih govoric.

Precej, ko je bila interpelacija po dru. Schalku v državnem zboru podana, je bila v »Slovencu« priobčena notica, ki je skrito, a vendar jasno kazala na me kot provzročitelja. »Slovenski Narod« je takoj v posebnem članku dokazal neumnost trditve, da bi bili naši državni poslanci in sploh kdo od narodne stranke deležen te interpelacije, ker se narodna stranka ne strinja z njo in ker je ona isto tako za vse, kar se more pridobiti za našega kmeta. Kot odgovor na ta članek »Slov. Naroda« priobčil je »Slovenec« članek, s katerim hoče resnično izvajanja »Slov. Naroda« kot hinavstvo spodbijati, mene pa čisto nedolžno napadati. »Slovenec« je 5. junija namreč pisal: »Liberalni lopovi, ki za hrbtom v divjem sovraštvo skušajo uničiti našega kmeta, so seveda tudi hinavci. Lagatiznajo še bolj nego kleti. V tem smislu je prav lahko umljiv članek, v katerem hoče »Narod« oprati sebe in svoje poslance sodelovanja proti bohinjskim kmetom.« »Slovenec« še dostavlja, »da je dolžan še nekaj besedij izpregovoriti za ljudi, ki imajo še kaj razuma, da jim pojasni »Narodove« laži«. Vsa ta »Slovenčeva« pisava je skoz in skoz zlagana ter ima le namen, nevedne bralce loviti na svoje limanice, kajti mislijo si: »naši neumni kmetje nam bodo že verjeli, saj resnice tako ne poznajo, ker jim prepovedujemo brati »Slov. Narod«. In kaj je resnice na tem?

Ko je dr. Schalk podal interpelacijo, prišel je državni poslanec gosp. Pogačnik precej k dru. Tavčarju ter mu izjavil, da dobro ve, da niso v nobeni zvezi z interpelacijo ne slovenski liberalni Slovenci, ne baron Schwegel, ter je prosil dra. Tavčarja, če se sme sklicavati pri ministrskem predsedniku nanj in na njegove tovariše, ko bo prosil, da se interpelacija ne vpošteva. Dr. Tavčar je temu samo ob sebi umevno pritrdil. Kmalu pa pride na Dunaj gori navedena številka »Slovenca«, ki je narodno napredno stranko tako surovo z lopovi, lažnjivci itd. nažgala. Vsled tega dr. Tavčar reče Pogačniku: Lepi kavalirji ste, poprej okolo nas prosjačite, potem nas pa napadate. Poslanec Pogačnik odgovori, da bo precej pisal »Slovencu«, da morajo ta članek popraviti. Poznam g. Pogačnika kot poštenjaka, ki je svojo obljubo gotovo izpolnil tembolj, ker njegova obljuba velja za moško besedo, katero kot rezervni častnik že tako ne sme prelomiti. »Slovenec« je tedaj dobil pristna poročila in vendar ne prekliče svojih lažij, češ, kaj bodo pa njegovi bralci rekli, ako zvedo, da je prav za prav lažnik. Pri »Slovencu« pa ne vedo le od Pogačnika, da so vsa ta sumničenja laži, oni vedo to tudi od gg. poslancev Povšeta in Žitnika, oni vedo tudi, da nisem jaz v nobeni zvezi z dotično interpelacijo, in kako bi tudi bil, saj ne poznam ne osebno ne po pismih nobenega od onih 22 vsemenskih poslancev, od katerih izvirajo interpelacije, zadevajoče našo deželo. Kdo je dal podatke za interpelacijo o bohinjskih gozdih, to sicer meni nič mar, da so

pa prišli iz strokovnih krogov, to je očitno in če bi gospoda okoli »Slovenca« ne rabila »kmetijstvo« le kot sredstvo za gonjo proti »liberalnim lopovom«, marveč naj bi raje malo razmere proučevala, potem bi kmalu našla, kdo hoče na novo iznajditi pokraševanje Bohinja in iskati prepovedane gozdove, katerih v Bohinju ni, a so jih hoteli narediti.

Odgovoriti mi je še na sumničenja moje osebe, da sem jaz delal proti kmeti Bohinjcev v tej zadevi, to pa zato, ker je »Slovenec« enkrat naravnost namignil na me, ker me je v članku o bohinjskih gozdih tudi napadel in me posebno spravil med liberalne lopove, lažnike in hinavce. Govoriti pa hočem tudi zato, ker sem bil od »Slovenca« samega pozvan, in ker mi je neki pošten Bohinjec, ki se kot skoz in skoz pobožen mož vendar ne da preslepiti, sledeče pisal: »...če je na tem res kaj resnice, prosim pišite mi, ker se ne spoznam več, in pišite tudi dru. Tavčarju, da naj miruje zaradi naših planin.« Znano mi je, da je dobil dr. Tavčar iz Sela pri Bledu ravno tako pismo, kar znači, kako zna klerikalna stranka z lažmi kmete ščuvati. — Vi, kmetje, pa vendar spredite enkrat iz tega, da »Slovenec« in »Domoljub« že dobro vesta, da le tedaj teče voda na njih mlin, ako lažeta in laži ne prekličeta, in da le tedaj moreta imeti uspeh, če kmetom prepovedujeta bratriliste, iz katerih bi čuli drugo plat zvona. Kar se tiče dra. Tavčarja, sem že gori omenjal, da so vse govorice le laži in izbruh »divjega sovraštva«, katerega »Slovenec« nam očita. Isto tako sem že gori omenjal, da jaz že zaradi tega ne morem biti v nobeni zvezi z interpelacijo, ker z nikomur od imenovanih poslancev nisem v nobeni katerikoli zvezi. Vi Bohinjci me pa poznate, koliko sem se vedno potrudil za Vas, in le čudno bi se mi zdelo, če bi me kateri izmed Vas, izvemši znanega, sodnijsko priznanega lopova v Bohinju, smatral sposobnega za tako lopovščino. Vprašajte le katerikoli klerikalnega poslanca, če se upa danes še javno trditi, da so prišli podatki za interpelacijo od kateregakoli Slovenca na Kranjskem.

Laž je od »Slovenca«, ki sedaj trdi, da se sem jaz takrat potegoval za Bohinjce, ko sem bil še v slovesu pri klerikalstvu, temveč je res, da me je »Slovenec« blatil že leta poprej ob deželnozborski volitvi, in da nisem Bohinjecem nikdar zameril, ker me niso volili, to ravno nasprotno, potem sem zanje še veliko bolj deloval. Vsak Bohinjec pa tudi dobro ve, da so bili dotični ostri članki v »Kmetovalcu« izvirno delo, ne pa, kakor zopet »Slovenec« laže, ponatis iz njegovih člankov, kajti bile so v vseh šestih dolgih člankih le cele štiri vrstice ponatisnjene iz »Slovenca«. Odkrito pa priznam in se še danes kesam, da sem tiste članke prijavil, kajti škodili so mi veliko, a koristili pa nič, ne meni, ne Vam. Istotako je trditev, da sem se jaz glede teh člankov obračal do kakega poslanca, čisto navadna laž »Slovenca«, ker jaz sem bil takrat o teh razmerah bolj poučen, kakor sploh kateri Slovenec. Kje so pa takrat bili tisti rešitelji kmeta, ki imajo danes polna usta za njega, a niso ob največji stiski Bohinjcev niti mazinca nagnili? Ko sem bil jaz ob času tiste de-

želnozbornice volitve pri nekem veljaku obrtno družbe na Javorniku, da naj družba dela za-me, odgovoril mi je odkritosrčno, da ne morejo biti proti mojemu protikandidatu, ker jim je šel vedno na roke, in kdor ni takrat razumel, kaj sem jaz hotel reči v mojem prvem članku, ta menda danes razume. Jaz sem takrat pisal: »Da moramo pripisati vse kudo, ki je zadelo gorenske planšarje, žalibog le na račun tistim sokristjanom, ki so se v potu svojega obraza trudili najti potov, po katerih je bilo mogoče vjeti in oslepiti kmeta, in onih, ki so s svojim vpljivom te ljudi podpirali in kmeta pregovarjali, oziroma silili, da naj se udajo na škodo svojem interesu.« Tem ljudem se imajo zahvaliti ubogi Bohinjeci za svojo revščino in ti ljudje stoji še dandanes v bliščečem slovesu klerikalstva! Sedaj presodite, Bohinjeci, kje Vam je iskati prijateljev in kje lopove?!

(Dalje prih.)

V Ljubljani, 27. junija.

Moderni jezik na gimnazijah.

Šolski odsek nižjeavstrijskega deželnega zbora se je bavil z vprašanjem modernih jezikov na gimnazijah ter sklenil predlagati vladi, naj se v ožigled resnični potrebi vpelje na gimnazijah od 3. šole začneši modern kulturn jezik, zato pa naj se začne z gršino šole v 5. šoli. Učenje modernega kulturnega jezika mora biti obilgatno. Vlada naj poskrbi za učno osobje. Z učenjem modernega jezika naj se začne čim prej. Moderni jezik, ki se vpelje na Nižje-Avstrijskem, je francoščina.

Dveletna vojaška služba

je vpeljana na Nemškem ter jo je sklenila te dni tudi vojaška komisija francoskega senata. Že več let se je govorilo o tem vprašanju. Republičanski vodje so bili za to, da se vojaška služba zniža na dve leti, vojaški krogi pa so ugovarjali, češ da bo izobrazba francoske armade potem premajhna in neustatna. Zlasti konjeništvu in topničarstvu se baje ne moreta izvežbati v dveh letih dovolj. Razen vojaških krogov so se protivilo zmanjšanju službenih let tudi drugi reakcionarni in konservativni krogi, vsi monarhisti in nacionalisti. Vojaška komisija pa se za vse ugovore ni brigala ter po nemškem vzgledu sklenila, naj služijo vojaki poslej le po dve leti. Ali bo vlada sklep potrdila, še ni gotovo, vsekakor pa kaže, da Francozi ne mislijo več na osveto in revanšo, ter da so se polagoma sprijaznili z nemškim sosedom.

Vojna v Južni Afriki.

Burski poveljnik Vaulier je došel iz Durbana v Marseille, odkoder pojde v Bruselj k dr. Leydsu. Vaulier je povedal, da nikakor ni resnica, da namerava Botha z bojem prenehati, nego kažejo njegova poslednja dnevna povelja, da je neodvisnost obeh republik in popolna amnestija za Kaplandce, ki so se dvignili na korist Burum, najmanjji mirovni pogoj. Ako jim tega ne priznajo, se bo vojna nadaljevala. Vaulier meni, da je položaj za Bure jako ugoden ter se je v zadnjih mesecih izboljšal. Iz Kapstadta poročajo angleški listi, da bi bila 10. junija kolona Plumer v Pietretiefu skoraj vjela Botho. Vjela je 31 Burov, med temi brata generala Bothe, zaplenila pa 40 vozov in 900 glav živine. Iz Bloemfonteina pa poročajo: Oranje se sistematično izpraznjuje. V minolem mesecu je bil uspeh jako ugoden. Angleži so vjeli 400 Burov, ki so večinoma pripravljeni, udati se. Te dve vesti sta pač dvoje debelih časnikaških lažij, ki naj bi potolažili javno mnenje na Angleškem! Iz Barkly Easta poročajo, da prodira Fouchi z dvema oddelkoma Burov preko Glen-Almonda. Patulje imajo z Angleži boje. O boju pri Reitzu, kjer je izgubil Dewet 71 vozov, se poroča, da so Angleži Bure presenetili. Buri so zbežali, a ko so videli, da je Angležev manj, so se vrnili ter jim vozove zopet vzeli. Med tem pa je došel polkovnik Delisle z novimi četami. Boj se je vnel iznova. Buri so ležali pod vozovi in streljali med kolesi na Angleže, nekateri pa so zapregli konje pred vozove, katere so bili Angleži odvedli ter z njimi ušli. Angleži so rabili bajonete, Buri pa so streljali iz najkrajše bližine. Delarey sam se je udeležil boja. Poleg njega je padel neki Bur ubit, in na drugi strani je bil neki Bur ranjen. Boril se je mož proti možu. Končno so se Buri umaknili. Neki Dewetov častnik je bil ranjen in vjet. »Köln. Ztg.« poroča, da Krüger pri cesarju Viljemu ne bo sprejet. V angleški spodnji

zbornici se izjavljajo vsi ministri Brodrick, da stoji v Kaplandiji še 1000 do 2000 Burov in Holandcev proti Angležem. Povedal je tudi, da velja vojna vsak teden 1,250.000 funtov šterlingov.

Turnarska aféra v Idriji.

Včeraj je bila pred tukajšnjo ces. kr. deželno sodnijo obravnava o znanih dogodkih, ki so se pripetili v Idriji povodom izleta ljubljanskih »turnarjev«.

Sodnemu dvoru je predsedoval deželno-sodni svetnik g. Andolšek; prisodniki so bili deželno-sodni svetniki gg. dr. Ferjančič, Martinak, Vedernjak, državno-pravdnštvo je zastopal državnega pravdnika namestnik g. dr. Smolej, zapisnikar je pa bil g. Röger. Zagovarjala sta gg. dr. Tekavčič in dr. Triller.

Obtoženi so bili sledeči: Franc Cvek, 22 let star, samski usnjarski pomočnik; Janez Lampe, 28 let star, samski krojaški pomočnik; Janez Čuk, 25 let star, samski krojaški pomočnik; Andrej Blažič, 17 let star, samski krojaški pomočnik; Anton Leban, 21 let star, samski črevljarski pomočnik; Janez Šavle, 17 let star, samski črevljarski pomočnik; Jožef Krševan, 24 let star samski črevljarski pomočnik; Martin Jereb, 23 let star, samski črevljarski pomočnik; Jak. Polak, 23 let star, samski ključarski pomočnik; Jožef Alič, 20 let star, samski ključarski pomočnik; Janez Vončina, 21 let star, samski mizarski pomočnik; Matevž Stern, 27 let star, oženjen urar.

Predsednik otvori obravnavo in naj prvo prečita obtožnico, katere glavna vsebina je sledeča: Idrijsko »Casino«-društvo je priredilo dne 8. in 9. decembra preteklega leta slavnost, katero je osrečilo s svojo navzočnostjo tudi kakih 20 ljubljanskih turnarjev. Že zvečer 8. decembra se je pred gostilno, kjer se je vršil slavnostni komers. nabralo vse polno ljudi, ki so demonstrirali proti slavnosti tako, da je orožništvo moralo poseči vmes, in razgnati demonstrante. To je malo zbegalo srca turnarjev, in so sklenili slednji, da se 9. decembra odpeljejo mesto ob 7. uri zvečer, kakor je bilo sprva določeno, ob 3 uri popoldne.

In res se je prvi voz, rudniška kočija, brez vsake nezgode pripeljal v Logatec. Medtem so pa ljudje izvedeli, da jo turnarji mislijo kar na tihem že prej popihati iz Idrije, in so se v velikem številu zbrali v Grudnovi gostilni na Jeličinem vrhu.

Drugi in tretji voz sta pa zapustila Idrijo šele okoli 5. ure popoldne, in sicer v kratkem presledku. Ko se pripelje drugi voz do Grudnove gostilne, je tam že bilo vse polno ljudstva na cesti pred gostilno — aviziral ga je o prihodu vozov obtoženeo Jožef Alič — in to je začelo na vse grlo peti slovenske pesmi, upiti in metati kamenje in repo v omnibus. Na repo je baje opozoril množico obtoženec Josip Stern. Ko je voz že pasiral gostilno, je tolpa še vedno drla za njim, upila in lučala kamenje in repo za njim, na kar je jeden izmed turnarjev, imenom Adenau dvakrat ustrelil nazaj z voza in z drugim strelom ranil obtoženca M. Jereba na nogi. To je razburjenje tam zbranih ljudi še povečalo, a drugi voz jo je srečno odnesel njihovemu maščevanju. Po preteku četrte ure, ko je bilo že zopet vse prazno na cesti, se je pa tam izza ovinka sem prikazal tretji in zadnji voz, in kakor bi trenil, je bilo zopet vse polno ljudi na cesti, ki so napadli tudi ta omnibus z velikim hruščem in metajoč kamenje in repo. Kočijaža tega voza, Janez Treven in Kopač, sta stopila z voza in prosila ljudstvo, da naj jima nikar ne poškoduje konj in voza, češ, ker sta nedolžna, župan Idrijski, g. Lapajne, jih je pa opozoril, da naj se hitro odpeljeta naprej, da se kaj hujšega ne pripeti. Voz se je nato res odpeljal, in tolpa ga je spremljala metajoč kamenje in repo nekoliko od gostilne naprej, dokler ni ušel tudi ta voz.

To je v kratkih potezah vsebina obtožnice. Prečitavši jo, je predsednik še je denkrat zaslišal vse obtožence, ki so tajili, da bi bili zgovorjeni, in da bi lučali kamenje, pač pa so priznali vsi, da so peli in lučali repo. Tudi zatoženec Alič je tajil, da bi bil on naznanil prihod voz, kar je izjavila priča Zejn, in ravno tako obtoženec Stern ni priznal, da bi bil fante opozoril na repo z besedami: »Fante, tam je repa,« ter se skliceval na več prič, ki so tudi potrdile, da je on skoro do konca z njimi ba-

linal na vrtno, in šele po strelu šel venjak na cesto z ostalimi tovariši. Izključeno je torej, da bi bil on hujkal fante na Nemce. Škoda, ki so jo napravili obtoženci in z njimi tudi še drugi, ni velika, in tudi izmed vseh, ki so se vozili na obeh vozeh, ni bil nihče nič ranjen, dasi so vsi bili več ali manj zadeti. Le kočijaž prvega voza je dobil na desno roko malo poškodbo, najbrž od kamna.

Kakor je po pričah dokazano, so v drugem voz vozeči se turnarji med potom v Zali ustavili voz, ter poleg onega kamenja, ki so jim ga res mogoče Idričani nametali v voz, nasuli še nekoliko drugega, in tega so potem kazali vozniku kot ono kamenje, ki so ga jim ljudje baje pri Grudnovi gostilni nalučali v voz. To seveda kaže junštvo njihovo še v prav posebni luči. Vse nemške priče so popisovale to demonstracijo Idričanov kot strašansko nevaren napad, in tako je v njihovih današnjih izjavah kar mrgolelo pripovedk »von einem dichten Steinhagel«. Tudi so vsi kar a priori energično zanikali to, da so ljudje metali v voz tudi repo, dasiravno je to po drugih pričah dokazano, in so oni sami od vseh strani bili zavarovani s plahtami in koci.

Zaslišanih je bilo poleg teh prič tudi še mnogo Idričanov, ki so deloma direktno izjavili, da so videli fante kamenje pobirati in lučati, deloma pa, da so pač videli ljudi metati, da pa ne vedo, kaj so metali za vozom. Bilo je pa pri Grudni takrat tudi par zmernejših ljudi, ki so množico svarili, naj nikar kamenja ne luča, iz česar državno pravdnštvo sklepa, da se je to že faktično metalo. Dotičniki so pa pod prisego izpovedali, da so to storili iz tega namena, da bi ljudje sploh pustili kamenje v miru, in niso s tem mislili reči, da so fantje že takrat lučali kamenje.

Po zaslišanju vseh prič je predsednik dal besedo g. državnemu pravdniku, ki je omenil, najprvo, da mu ni za obtožbo, češ, da so obtoženci ta napad po dogovoru napravili, toda, da so napadli Nemce s kamenjem in z repo, a ne samo z repo. Predlagal je nadalje, da se obtoženci obsodijo vsled hudodelstva javne posilstosti, ker je bila nevarnost pri obeh vozeh skrajno velika, in je popolnoma irrelevantno s katerim namenom so obtoženci ta čin storili. Edino glede Strnena je prepustil sodnikom odločitev in je konečno povdarjal, da je vsekako tudi repa nevarno orožje, če se vrže z veliko silo, in še posebno naglašal to, da se je v istini kamenje metalo.

Za njim je govoril prvi zagovornik g. dr. Triller, ki se nekako takole izrazil:

Sam nisem imel dosti upanja na popolni izid obravnave za svoje klijente, vendar pa dvigam višje prapor svojega zagovora, odkar državni pradnik sam krpa svojo obtožnico in s tem priznava, da je prela-konična. Čudno se mi zdi, da naj bo de 12 obtožencev odgovornih za čin par sto ljudi, kateri čin pa ni imel prav za prav nobenega tako nevarnega pomena, kakor je mislil g. drž. pravdnik, ki je konstruiral nekak komplot prvotno, a sedaj pa sam priznava, da to ni res. Za svoje klijente ne zahtevam nobene milosti, temveč prosim visoki sodni dvor, da jih sodi po pravici, ne pa po narodni prijaznosti. Meni se cela ta demonstracija zdi strašansko velika otročarija, in ne vidim v njej nikak dolus, ker tu po mojih mislih ni bilo nobene življenske nevarnosti za nemške pavce. Jaz in moj g. kolega sva hodila v Celju v malo drugačnem »Steinhagel«-u, pa vendar se tamošnje demonstrante nič ni kaznovalo.

Pravična bo v tem slučaju le tista sodba, ki bo rekla, da je vsak samo za se odgovoren, ne pa tudi ob enem za ostale demonstrante. In jaz mislim, da to, ker niso metali kamenja — kakor trdijo in kar se jim tudi ne more dokazati — so krivi samo v tem oziru, da so delali nekaj, kar je bilo za Nemce nevarno, vendar pa jih niso poškodovali in ranili niti najmanje. — Kar se pa tiče Strnena povdarjam, da je popolnoma nedolžen, in da je obtožba popolnoma neosnovana. On v Idriji še nikdar ni občeval s temi fanti in se tudi 9. dec. 1900 ni pajdašil z njimi.

Tudi glede ostalih stvari stvar ni tako strašno tragična. Maščevalnost nemških turnarjev je velika, tako da je pri-vedla 2 ali 3 priče do tega, da je ena to pod prisego tajila, kar je ravno prej pod prisego izpovedal njegov lastni tovariš. Ni komur se ni niti las skrivil in po svojih

mislih, pač tudi ni bilo treba nikomur streljati. Sicer pa mislim, da bi obtoženci, če bi hoteli turnarje res nabiti, to ne storili pri belem dnevu vpricho tujcev, ampak bi se v temi skrili v grmovje in na samem počakali Nemce. Iz tega se lahko vidi, da so fantje hoteli demonstrirati samo s petjem in žvižganjem, in niti z repo ne. Zaradi tega mislim, da njih čin ni nobeno hudodelstvo, ampak le otročarija. V slučaju obsodbe pa priporočam obtožence milosti vis. dvora, ker nikoli niso bili kaznovani, so mladi, in ker so bili takrat razburjeni in posebno po strelu provocirani.

Za njim je govoril g. dr. Tekavčič, ki je izjavil najprvo, da se popolnoma pridruzuje mnenju svojega predgovornika. Dalje pravi: »Ta čin se mi nikakor ne zdi hudodelstvo, ker niso okoliščine nič tako posebno nevarne bile za turnarje in njihovo življenje. Komplot, ki si ga je izmislil g. državni pravdnik, tu ne velja, temveč velja le v tistih slučajih, ki so prej dogovorjeni. Nemške priče so hoteli posebno veliko dokazati in so pri tem strahovito pretiravali in naravnost lagali. Dokazalo se jim je celo, da so kamenje nabrali in v voz nasuli in ga v Logatec seboj pripeljali, tako, da je tudi verjetno, da so tisto repo, kar so jim jo v voz nametali, pa pri tem z voza vrgli. Zato je umevno, da sedaj trdijo, da se repa ni metala. Resnica je to kar je ena priča izpovedala, da je vsa stvar otročarija in, da repa nikakor ni nevarno orožje. Glede Aliča omenjam, da on ni imel namena s svojim naznanilom povzročiti kak nevaren napad, ampak je mislil samo na majhno demonstracijo s petjem in žvižganjem. On ni tudi nič metal, kakor so potrdile priče. On in pa Vončina sta v erarični službi, katero izgubita, če bosta obsojena na več ko 4 tedne. Zato prosim tudi jaz v slučaju obsodbe za milost, glede na mnoge olajševalne okolnosti.

Potem se je sodni dvor posvetoval skoraj celo uro in sklep tega posvetovanja je bil ta, da so vsi razun Strnena, ki je bil oproščen bili obsojeni na 6 tednov težke ječe, poostrene, vsak teden s postom in le Blažič in Šavle samo na 1 mesec težke ječe poostrene vsak teden s postom zaradi njih mladosti, zagovornika sta naznanila, da si obtoženci pridrže rok 3 dni za uložitev priziva. Nato je predsednik zaključil po razglasitvi sodbe obravnavo.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 26. junija.

Seji je predsedoval župan Hribar. Za overovatelja zapisnika sta bila imenovana obč. svetnika Mally in Žužek.

Župan se je potem v daljšem govoru, ki so ga občinski svetniki stoji poslušali, spominjal umrlega obč. svetnika Ivana Gogole. Pokojnik je bil porojen 29. avgusta 1850. v Kranju, gimnazijo je dovršil v Ljubljani, vseučilišče na Dunaju. Posvetivši se notarjatu, je služboval nekaj časa na Spodnjem Štajerskem in potem na Kranjskem. Ko je dobil notarsko mesto v Ljubljani, se je takoj pridružil onim rodoljubom, ki so delali za veljavo slovenskega jezika in za splošni napredek slovenskega naroda. Videč rodoljubje, značajnost in delavnost pokojnika, ga je ljubljansko meščanstvo poklicalo leta 1884. v občinski svet, to je v onem letu, ko je mestna uprava prešla v slovenske roke. V obč. svetu je bil Gogola jeden najmarljivejših. Sodeloval je v magistratnem odseku od leta 1889. do 1897., v personalnem in pravnem odseku od leta 1885. do leta 1897., v finančnem odseku od l. 1886. do l. 1897., v policijskem odseku od leta 1887. do l. 1891., v mestnem šolskem svetu od leta 1891. do l. 1897. in v direktoriju za mestni vodovod od leta 1889. do leta 1896. Ko je prišel potres, je bil pokojnik med tistimi, ki so spoznali, da se mora škoda poravnati, da se mora prebivalstvu pridobiti pomoč. Sodeloval je pri vseh akcijah, ki so se v ta namen začele, in bil tudi član tistega sveta, ki je šel deželnemu predsedniku pri razdelitvi podpov na roke. Tudi je spoznal, da je regulacija potrebna. Regulacijski odsek ga je izvolil svojim načelnikom. Na tem mestu je pokojnik ostal do smrti. Njegova vestno sestavljena in dobro utemeljena poročila so še vsem v spominu. Ravno tako premisljeno je bilo njegovo delovanje tudi v vseh drugih odsekih. Z dušo in telesom je deloval za napredek mesta in vse prevzete dolžnosti vestno izpolnjeval. O volitvi župana je zahteval, naj se ga

pa je do mestne hiše in nese v dvorano, da se udeleži volitve, in ga je zdravnik le težko prepovabil, da je ostal doma. Posebnih zaslug si je pokojnik pridobil za mestno hranilnico. Od ustanovitve je bil član odbora. Od leta 1889. pa tudi podpredsednik. Vse poslovanje mestne hranilnice je bilo tako rekoč osredotočeno v njegovih rokah, in je bilo njegovo mnenje v odboru vedno merodajno. Bil je pa tudi član in v zadnjih letih predsednik notarske zbornice in član raznih narodnih društev. Bil je mož čistega značaja in obče priljubljen. Nasprotnika ni imel nobenega, komur je izkazoval prijateljstvo, mogel je biti ponosen na to. Občinski svet je izgubil z njim vrlega tovariša, mesto moža, ki je veliko storil za občno korist, narod slovenski jednega najdelavnejših si nov. Pokojnik sicer ni silil v politično ospredje, a bil je vedno delaven in zvest pristaš narodne napredne stranke, ker je bil do dna duše prepričan, da je le v na rodnem napredku in v svobodomiselnosti spas slovenskega naroda.

Izjava sožalja se zapiše v zapisnik te seje. Na predlog podžupana dr. viteza Bleiweisa se je sklenilo izraziti pokojnikovi vdovi tudi pismeno sožalje obč. sveta.

Poročilo obč. svet. Senekoviča o škontraciji mestne blagajne se je vzelo odobrujé na znanje. Istotako se je odobrilo poročilo obč. svet. Senekoviča o računskem sklepu mestnega zaklada za leto 1900. in poročila obč. svet. Prosenca o računskih sklepih ubožnega zaklada, zaklada meščanske imovine in ustanovnega zaklada za leto 1900.

Ponudba Josipa Kontnega zaradi zamene njegovega zemljišča ob Dunajski cesti s kakim mestnim zemljiščem se je po poročilu obč. svet. dr. Hudnika odklonila.

Isti poročevalec je poročal o ekspanziji mestnega pravnega konzulenta. Ekspanzar se je odobril.

Prošnja odbora meščanske godbe, naj se takoj izplača obljubljeni del podpore, ki bi se moral izplačati v oktobru je bila po poročilu obč. svet. Terdine odklonjena.

O prizivu Antona Žiberta, posestnika v Prešernovih ulicah naj se mu dovoli napraviti izložbeno omaro, ki bi segala v ulico je poročal obč. svet. dr. Požar. Poročevalec je predlagal, naj se prošnja odkloni, obč. svet. Lenče pa da naj se prošnji ugodi. Lenčev predlog je bil odklonjen, sprejet pa poročevalčev.

Po poročilu obč. svet. Žužka se je dovolila parcelacija posestva Slovenskega delavskega stavbnega društva ob čolnarskih ulicah. Svet se razdeli na 5 parcel. Hiše se morajo stikati, obč. svet. dr. Stare je priporočal dostavek, naj pazi magistrat, da bodo hiše enakolične, kar je tudi obveljalo.

Po poročilu podžupana dr. vit. Bleiweisa je obč. svet. vzel na znanje izvolitev odbora meščanske godbe in sklenil poslati godboljubnega obč. svetnika dr. Hudnika kot delegata obč. sveta v ta odbor.

Isti poročevalec je poročal o poslednjem ljudskem štetju. Poročilo se je vzelo odobrujé na znanje in se je naročilo magistratu, da je primerno objavi.

Obč. svet. Šubic je poročal o računskem sklepu in o bilanci mestnega vodovoda za l. 1900. Čistega prebitka je bilo 28864 K 53 v. Delalo se je 6336 ur v letu in dvignilo se je 959 milijonov litrov največ v juliju najmanj v februarju. Na jedno glavo pride vsak dan 71 litrov. Ko bi se vodo moralo voziti iz Kleč, bi se rabilo 2629 konj na dan. Ako bi se voda spravila v globoko strugo bi ta morala biti dolga 25 km, a če bi se v Zvezdo mogla natočiti bi stala 100 m visoko. Poročevalec je povdarjal, da ima Ljubljana uprav idealni vodovod, ki prinaša mestu blagor in korist. Če se časih pravi, da občina dolgove dela, se lahko reče, da jih je naredila večinoma v take namene, kakor je vodovod.

Obč. svet. je rač. sklep odobril. Župan se je zahvalil poročevalcu za instruktivno pojasnilo.

O rač. sklepu in bilanci mestne elektrarne je poročal obč. svet. Senekovič. Dohodkov je bilo 198.172 K 71 v, izdatkov 196.368 K 55 v., torej prebitka 1804 K 16 v. Oddalo se je v lanskem letu nad 4 milijone hektovatov. Obč. svet. je rač. sklep odobril. Slugi Ant. Zupančiču se je iz prebitka dalo 100 K nagrade.

Poročilo obč. svet. Grošlja se je sklenilo napraviti dve javni žarnici na Privozu in je bil dovoljen dodatni kredit za razsvetljavo Ambroževega trga. Sledila je potem tajna seja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. junija.

— Deželni zbor kranjski. Poročilo o današnji seji dež. zbora smo morali prebrati. Seja je trajala skoro do dveh pop. Ves tisti del seje, o katerem bomo šele jutri poročali, je bil posvečen razpravi o Bohinjski železnici. Posl. Ažman je pri tej razpravi strahovito pogorel.

— Istrski deželni zbor. Za danes je bila napovedana druga seja, če ne bodo poslanci italijanske večine nadaljevali svoje opozicije proti vladi s tem, da sploh ne pridejo k seji.

— Hubadova „višja oblast“. Iz Kranja se nam piše: Čestitim čitateljem „Slov. Naroda“ poročamo, da je danes jutraj napravil Hubad zopet svoj svetovnoznani pedagoški izlet. Drugo brez komentara! — Le toliko konstatujemo, da ima naš ravnatelj uprav klerikalno debelo in neobčutljivo kožo; ni zastoj njih vodja vzorni dr. Žilindra! Kakoršen gospodar, taki so hlapci! Kaj pa kaj temu pravi slavnomoledči deželni šolski svet? „Quit tacet, consentire videtur!“ V Kranju vlada splošno mnenje, da Hubad ne spada več v ta zavod, — temveč nekam drugam.

Več meščanov.

— Slavenska solidarnost u Ljubljani. Pod tem zaglavjem je prinesel Zagrebški list „Hrvatsko Pravo“ z dne 25. t. m. tendenciozno spisano notico, kakor da bi bili Slovenci in to ne samo biciklisti, nego skoro vse občinstvo, sovražno nastopili proti hrvatskim dirkačem. Resnici na ljubo moramo kot objektivni in nepristranski opazovalci dirke konstatirati, da je en del občinstva res bil ogorčen in to tudi pokazal, a zgodilo se je to zgolj iz tega vzroka, ker so se nekateri dirkači v toliko spozabili, da so svoje medsebojne difference, ki se manj ali več kažejo pri takih prilikah povsod — ne glede na narodnost — kazali javno pred občinstvom, kar je storilo jako neprijeten utis. Da bi se pa bilo animozno nastopalo proti Hrvatim v obče kot takim, to je pač le izmišljotina in se ne strinja z resnico. Sicer pa bode o tej stvari bržkone še spregovoril sam odbor za dirko. Hrvatski listi bi pač storili bratski slogi le uslugo, ako to stvar pojasnijo in je ne puščajo izkoriščati v sovražnem smislu.

— Velika zmaga za cel bolški okraj. Široko so znane razburljive pritožbe z Bolškega zaradi gozdnih in pašnih prepovedi. Tudi v deželnem in državnem zboru je bilo o tem govora. Narodno napredna stranka je poslala na vlado posebno spomenico. Tudi poljedelsko ministristvo je ostalo na stališču nižjih oblastij, ki so izdale one prepovedi. Dr. Henrika Tuma je nastopil v imenu občine Bovec tožbo na upravno sodišče in je šel tudi sam na Dunaj, kjer je zmagal na celi črti, kajti upravno sodišče je uničilo ves postopek c. kr. oblastnij. Vслед tega ostane pašna na planini Goričica in raba gozdov Gošča, Skrilje, Gabrije, Jerebov žleb itd. kakor je bila pred onimi zloglasnimi prepovedmi.

— Vipavska železnica. Dela za to železnico gredo hitro izpod rok. Delo mora biti gotovo do prihodnje spomladi. Morda bo še celo poprej. Posebno zanimanje vzbuja sedaj vrtanje predora med Dornbergom pri Rojčih in med Batujami, ki bo dolg 150 m; delajo na več krajih.

— Srebrno poroko je predvčerajšnjim praznoval zapovednik ljubljanskega gasilnega društva g. Ludovik Štricelj. Gasilci so mu z godbo priredili serenado, zvečer pa je bil v Hafnerjevi pivarni na Sv. Petra cesti prijateljski sestanek.

— Kiparja Alojzija Gangla bi bila te dni skoro zadela še večja katastrofa, nego se mu je pripetila. Kakor znano, izdeluje g. Gangl na Dunaju kip Valva-zorjev. Utrgala se je železna konstrukcija, in kip se je razdrobil ter so ostale le njega razvaline. Nesrečni kipar bi se bil pri tej

nezgodi akoraj sam ponesrečil in se je kmaj ognil še večji nesreči stal je namreč na visoki lestvi in je le malo manjkalo, da ga ni pokopala utrpana železna konstrukcija pod razvalinami.

— Revizija posojilnic. Dne 10. junija t. l. je poslanska zbornica sprejela zakonski načrt o obligatorni reviziji posojilnic in drugih gospodarskih združenj. Ta zakonski načrt, kateri odgovarja sedanjim razmeram in potrebam, in kateri utegne v jeseni sprejet biti tudi od gosposke zbornice, prinaša strokovni list „Slovenska zadruha“ (7. številka), katerega izdaja „Centralna posojilnica slovenska v Krškem“.

— Sprememba posesti. Novo hišo g. Grobelnika, na voglu Špitalskih ulic in Pred škofijo št. 1 je kupil bivši trgovec g. Ivan Jeglič, in sicer ne zase, nego za „Ljudsko posojilnico“ za 85.000 kron.

— Električna železnica. V mnogih krajih se že postavljajo železni drogi za napeljavo električnega toka, ali se pritrjujejo potrebne naprave na hišah, da se izpeljejo potrebne žice preko ceste. Postavili pa so se taki drogovci tudi na krajih, kjer bi se bilo prav lahko izhajalo brez njih, ako bi nekateri hišni posestniki, oziroma užitarji, ne bili tako trmoglavasti, da so zabranili pritrjiti dotične naprave na hišah. Tako bodejo zopet nastale nove ovire pasaži na javnih ulicah, katerim bi se bilo prav lahko prišlo v okom, če bi omenjeni oponenti imeli malo več dobre volje in razuma za splošnost.

— Električna razsvetljava v Tržiču funkcionira od minole nedelje. Vsega skupaj je 50 žarnic in 5 obločnic.

— Povodenj na Gorenjskem. Bohinjska Sava je vsled deževja silno narasla in vzela dva lesena mostova v radovljiskem okraju.

— Kresni večer na Šmarni gori. Piše se nam: Na kresni večer zbralo se nas je tudi na Šmarni gori število prijateljev narave, da uživamo lepi večer. Ob pol 9. uri zableščali so prvi kresovi v Krinskem gorovju, potem pa se množili na okoli v toliki množini, da je njih brojenje, od 200 dalje, postalo nemogoče. Po 9. uri podžgal je tudi na Šmarni gori prijazen in gibčen cerkovnik, skromno grmadico, ob kateri smo zapeli nekaj domačih. — Ob pol 10. uri vračali smo se, zadovoljni z vsem, kar smo gori videli, vžili in slišali. Pot na goro je že ob svitem dnevu jako slaba, toda potnik si pomaga s stranskimi stezicami in si lahko zbira boljše stopnje med kamenjem. Po noči je pa hoja s Šmarne gore skrajno težavna, na mnogih krajih nevarna in vratolomna. Gorje družbi, katero krasni razgled omami, da se zamudi do noči! Potem je pravcati križev pot navzdol. Kljub svetilkam greš le počasi, tipaje in zdrknujoč po skalah, jarkih in kamenju ob propadih, v skrbi in strahu, za sé in drugove in šele pod hribom se zmuden oddahneš, ako ti je bila osoda milostna, zadovoljen, da imaš še obutev celo ter kosti in glavo brez ran in prask. Vprašam pa: Mora li biti pot na Šmarno goro tako grozovito zanemarjena? Na mnogo višje romarske hribe n. pr. k Sv. Valentinu pri Moravčah, na Sv. Jošt pri Kranju, na Sv. Višarje itd. so pota urejena za ljudi, a ne samo za koze in srne. Zaradi bližine in pohlevne višine, 671 m, je Šmarna gora Ljubljancem priljubljen izlet. Šmarna gora je tudi veljavna „božja pot“. Cerkev na gori je zaradi slikarije, izvršene po umetniku Langusu, znamenita. Zrak na gori je okrepljen; razgled in panorama divna lep in gostilna prav dostojna. Ali ne opravičujejo vse te okolnosti zahtevo po boljših potih in — prošnje: Naj poskrbe dobra pota one občine, katerim prav za prav ta naloga pripada, ali pa naše vrlo in slavno „Planinsko društvo“. K stroškom za popravo in vzdržavo poti prispevali naj bi deloma mestni zastop ljubljanski, deloma občine pod in okoli Šmarne gore in prijatelji prijaznega hriba.

— Novi bankovci po 10 kron bodejo prišli v promet dne 2. septembra.

— Razpuščena društva. Kakor poroča uradni list „Osservatore Triestino“ so se prostovoljno razšla nastopna društva: Krajevna skupina „Lega nazionale“ v Dobasnici, telovadno društvo „Sokol Tyrš“ v Pulji, veslarski klub „Etruria“ v Trstu, društvo hišnih posestnikov v Pulji in „Muzikalno društvo“ v Tolminu.

— V kadetno šolo v Strassu na Štajerskem se bode vsprejelo s početkom šolskega leta 1901./02. (20. septembra) v I. letnik 30 do 50 gojencev izmed dijakov, ki so dovršili četrti razred gimnazije ali realke. Izvlečki iz vsprejemnega predpisa se dobivajo pri zavodu za 40 vin. Poleg tega pa daje ravnateljstvo dotična pojasnila ustno ali pismeno.

— „Ljubljanska meščanska godba“ priredi danes 27. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu „Lloyd“ vrtni koncert. Vstopnina prosta.

— Samomor. Sinoči se je na Viču pod Kančevim kozolcem ustrelil 16leten mladenič, ki je služil v neki ljubljanski trgovini.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 16. do 22. junija kaže, da je bilo novorojencev 27 (= 40.09 ‰), mrtvorojenca 2, umrlih 18 (= 26.73 ‰), mej njimi jih je umrlo za jetiko 8, za vnetjem scipilnih organov 1, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 8. Mej njimi je bilo tujcev 6 (= 60 ‰), iz zavodov 5 (= 50 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 2, za škrlatnico 4, za vrtico 2 osebi.

* Ženitev bolgarskega kneza. Kakor javlja neki ruski uradni list, se stavijo ženitvi kneza Ferdinanda s črnogorsko kneginjo Ksenijo zapreke. Kneginja želi, da prestopi knez k pravoslavni veri, kar bi on tudi takoj storil, toda njegova mati, goreča katoličanka, neče o tem ničesar čuti.

* Učitelji in univerza. V Weimaru so dovolili učiteljem pristop do univerze pod posebno lepimi pogoji: treba je učiteljem samo podvreči se dvema izpitoma, a v t. zv. znanstvenih predmetih, na kar prejmejo dovoljenje k višjim poučevanjem za tri leta in morejo pohajati jensko univerzo.

* Na odru umrl v soboto v Moskvi v ondotnem gledališču priljubljeni pevec Jules Devoyod. V drugem dejanju opere „Rigoletto“ je zadela pevca kap na srce in umrl je na odru.

* Redek dogodek se je pripetil v Kielu. Tega dne so namreč spustili v morje veliko bojno ladijo in sicer vpricho nemškega cesarja, ki pa — to je čudež! — ni imel nobenega govora.

* Zamorka — dojilja. V Berolinu imajo v neki premožni družini zamorsko dojilko, ki ima pri sebi tudi svojega sinčka. Kadar gre na izprehod, položi oba otroka v voziček skupaj, in ljudje občudujejo bellega in črnega otročička, ki tako složno ležita ter imata isto dojiljo. Zamorka je omožena.

Književnost.

— „Planinski Vestnik“ ima v svoji zadnji številki sledeče sestavke: Po švicarskih mestih. Dr. VI. Foerster. — Potovanje na severno slovensko jezikovno mejo. Fr. Orožen. — Društvene vesti. — Razne vesti. — Književnost. — Družbinsko potovanje „Slov. plan. društva“ v Dalmacijo, Črnogoro, Hercegovino in Bosno.

Telefonska in brzojavna poročila.

Novomesto dne 27. junija. Danes sta bila pri tukajšnjem okrožnem sodišču obsojena učitelj Jaklič in kaplan Žagar iz Dobregapolja, prvi na 10 dni, drugi na 5 dni zopora radi falsificiranja pooblastil pri zadnjih občinskih volitvah. Zagovarjal dr. Šusteršič.

Dunaj 27. junija. „Wiener Ztg.“ je objavila danes podelitev reda železne krone I. vrste ministroma Hartlu in Rezeku.

Dunaj 27. junija. Sin pokojnega grofa Hohenwarta je imenovan poslanikom v Pekinu ter je dobil pri tej priliki veliki križ Franc. Jožefovega reda. S tem so diplomatske razmere med našo in kitajsko državo zopet urejene.

Dunaj 27. junija. V Brucku ob L. sta bila aretovana neki Italijan in neki Rus, katerih identiteta ni dognana in se ne ve, kako sta tja prišla. Rus se je zlasti zanimal, kod bo hodil cesar. Iz Geneve pa je prišla dopisnica z naznanilom, da se pripravlja na cesarja atentat.

Požun 27. junija. V bližini Brucka je bil aretiran nekdo, ki je došel iz Švice, in pri katerem so našli pisma raznih anarhistov. V Brucku je vse črno orožnikov in policijstov. Nekaj jih je dospelo tudi z Dunaja.

Lvov 27. junija. Odkritje spomenika grofa Agenorja Goluchovskega se je izvršilo z največjo slovesnostjo. Grof Stanislav Badeni je v svojem govoru proslavljaval avtorja oktobrske diplome, ki je dala temelj avstrijski ustavi. Namestniku Bilinskemu je poslal cesar brzojavko, v kateri je naglašal delavnost, zvestobo in vstrajnost slavljenca ter izrazil Lvovu za spomenik svojo zahvalo. Tudi grofu Goluchovskemu, sedanjemu zunanjemu ministru, je brzojavil cesar, proslavljajoč zasluge slavljenca ter zahvaljujoč tudi sedanjega ministra za njegove uspehe. Ministrski predsednik Körber je brzojavil Bilinskemu, naglašajoč, da je bil pokojnik vzor najčistejšega patrijotizma in vdanosti.

Budimpešta 27. junija. Danes je prišel posl. Ugron v zbornico in povedal, da bo jutri odgovoril poslancu Garayu.

Lipsija 27. junija. Ravnatelj Exner falitne banke je bil danes izročen drž. pravdnistvu. Na borzi je delovalo to aretovanje kakor katastrofa.

Darila za „Narodni Dom“.

XCVIII. izkaz „Krajcarske družbe“.

Prenesek		75.373 K 54 v.
Darilo g. dr. Ivana Tavčarja, odvetnika v Ljubljani	20	—
Gospod profesor Maks Pleteršnik za „Narodni papir“	10	—
Doneski za mesec april; plačali so č. p. n. dame in gospodje:		
dr. Ivan Tavčar	10	—
Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkóczy, a 6 K, skupaj	30	—
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann in S. Rutar, a 4 K, skupaj	28	—
A. Bayr, J. S. Benedikt, vitez J. Bleiweis, A. Dečman, O. pl. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, A. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Levstek, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, Gust. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, J. Rodé, dr. Fr. Tekavčič, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, a 2 K, skupaj	50	—
I. Bonač, J. Maček, L. Schwentner, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar in A. Trstenjak, a 1 K, skupaj	7	—
Skupilo knjižnice posojilnice v Starem trgu pri Ložu št. 45	32	01
Doneski za mesec maj; plačali so č. p. n. dame in gospodje:		
dr. Ivan Tavčar	10	—
Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkóczy, a 6 K, skupaj	30	—
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann, in S. Rutar a 4 K, skupaj	28	—
A. Bayr, J. S. Benedikt, vitez J. Bleiweis, A. Dečman, O. pl. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, A. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Levstek, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, J. Rodé, dr. Fr. Tekavčič, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, a 2 K, skupaj	50	—
I. Bonač, J. Maček, L. Schwentner, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar in A. Trstenjak, a 1 K, skupaj	7	—
Stalni gostje naprednega mišljenja pri okrogli mizi v „Narodnem domu“ za popravilo električne naprave na vrtu zložili	26	—
Doneski za mesec junij; plačali so č. p. n. dame in gospodje:		
dr. Ivan Tavčar	10	—
Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkóczy, a 6 K, skupaj	30	—
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann in S. Rutar, a 4 K, skupaj	28	—
A. Bayr, J. S. Benedikt, J. vit. Bleiweis, A. Dečman, O. pl. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, A. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Levstek, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, J. Rodé, dr. Fr. Tekavčič, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, a 2 K, skupaj	50	—
I. Bonač, J. Maček, L. Schwentner, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar in A. Trstenjak, a 1 K, skupaj	7	—

Opomba: Vsem č. p. n. darovalcem, ki z njim v težavnem položaju rodoljubno vstrajajo, izreka najtoplejšo zahvalo

odbor „Krajcarske družbe“.

V Ljubljani, dne 22. junija 1901.

Umrlj. so v Ljubljani:

Dne 24. junija: Anton Kerhin, preglednik, 68 let, Pred igriščem št. 2, jetika.
Dne 25. junija: Matevž Jevc, gottač, 76 let, Krakovski nasip št. 18, ostarelost.

V otroški bolnici:

Dne 25. junija: Karol Kušar, mizarjev sin, 1 1/2, leta, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 21. junija: Luka Malavašič, gostič, 67 let rak v trebuhu.
Dne 22. junija: Fran Kovač, kamnosek, 49 let, jetika.

Dne 23. junija: Antonija Petrovič, šivilja, 20 let jetika. — Anastazija Dragonija, posestnikova hči, 3 leta, otrpnenje srca.
Dne 24. junija: Marjeta Krašnja, delavčeva žena, 39 let jetika.

Meteorologično poročilo.

Vilma nad morjem 306-3 m. Srednji tlačni tlak 756-0 mm.

Juni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Možna padavina v 24 urah
26	8. svečer	739.8	18.4	sr. jz.ahod	sk. oblak.	—
27	7. jutraj	740.4	15.0	sl. svzhod	dež	—
	2. popol.	739.4	21.8	sl. jug	pol. oblak.	—

Srednja včerašnja temperatura 19.2°, normala: 18.8°.

Dunajska borza

dne 27. junija 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.40
Skupni državni dolg v srebru	98.35
Avstrijska zlatna renta	117.70
Avstrijska krona renta 4%	95.70
Ogrska zlatna renta 4%	117.75
Ogrska krona renta 4%	93.—
Avstro-ogrski bančni delnice	1665—
Kreditne delnice	645.50
London vista	239.55
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.32 1/2
20 mark	23.46
20 frankov	19.03
Italijanski bankovci	90.75
C. kr. cekini	11.31

Izvrsten Schmitzberger teran in refoško

priporoča (1214—7)

vinska pivnica Lassnik

v Wolfvovih ulicah št. 1.

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, a 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Mariji pomagaj“ M. Leustek-a v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. februvarja 1899.

(269—21) L. Kres, mlekarja.

Spretni, solidni potovalne uradnike

(akviziterje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme proti visoki proviziji, sčasoma tudi s stalno plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošiljajo pod: „akviziter 25“ upravnistvu „Slov. Naroda“.

(1026—14)

Stajerska
ROGACKA
KISELA VODA Gempel in Styria vrelec
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Če otroci pri umivanju jo tajo

je to največkrat le krik na pomoč proti pomilovanju vredni uporabi toaletnih mil polnih sode. Matere, katere ljubite svoje otroke, umivajte svoje dojenčke in otroke le z najbolj milim ter tolače bogatim Doerjngovim milom s sovo! Pri tem milu je popolnoma zanesljivo, da je nepokvarjeno čisto ter prosto rezkosti sode. Dobiva se povsod po 60 vinarjev. Generalna zaloga: A. Motsch & Co., Wien X. Glavno zalogo imata: Vaso Petričič in Anton Krisper v Ljubljani.

c (591—2)

Najlepše likano perilo

se doseže, ako se vporablja

svetovno znani američanski

briljantni skrob na lesk

Fritz Schulz jun., Act.-Ges., Lipsko in Heb (Eger)

lahko in gotovo z vsakim likalnim železom.

Zlata svetinja
Pariz 1900.

Le pristen z varstveno znamko „Glebus“.

II. 1 (986—3)

V zavojih a 24 vin. se dobiva v vseh iz lepakov razvidnih trgovinah.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. z. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoludne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoludne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoludne istotako, ob 6. uri 55 m svečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano j. z. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 8. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoludne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m svečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m svečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m jutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoludne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m svečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane j. z. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoludne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m svečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano j. z. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m popoludne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m svečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Prostovoljno se proda posestvo

z vsemi gospodarskimi poslopji, s sadnim drevjem dobro zasajenim vrtom in dvema oraloma dobre zemlje. Posestvo je oddaljeno 10 minut od farne cerkve.

Pogoji se izvedo pri Alojziju Johan-u v Zaborštu pri Dolu (Lustthal). (1369—1)

!! Redka prilika !!

375 važnih komadov
za samo 3 K 60 h.

1 krasna pozlačena ura z lepo verižico, z jednoletno pismono garancijo, 6 finih žepnih robcev, belih ali barvastih, ovratnica z orijentalnimi biseri, najlepši ženski nakit, 1 lep moški prstan z imitiranim zlahtnim kamenom, tudi za dame, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz double-zlata, vsi s patentnim zaklopom, 1 krasen smodkin nastavek z jantarem, 1 ff. žepni nož, 1 komad dišečega toaletnega mila, 1 usnat portmoné, 1 toaletno zrcalo z etuijem, 1 par boutonov z imit. briljantom, prav dobro ponarejenim, 1 večna beležnica, 20 predmetov za dopisne potrebe in še 275 raznih stvari, neobhodno potrebnih v hiši, gratis.

Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja vredna, velja le 3 K 60 h.

Razpošilja proti povzetju nova krakovska razpošiljalna tvrdka (1364)

F. Windisch

Krakow No. KXIV.

Za neugajajoče se vrne denar.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. (714 13)

Trgovski pomočnik

z dobrimi spričevali, želi premeniti službo.

Kje? pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1366—1)

Išče se izurjena šivilja za krila

katera se takoj vsprejme (1363—1)
v Židovskih ulicah št. 1, I. nadstr.

Učenca ali praktikanta

iz dobre hiše vsprejme tvrdka

Kham & Murnik

trgovina špecerijskega blaga in delikates v Ljubljani. (1350—2)

Stenograf

z lepo pisavo, dobrim konceptom v slovenščini in nemščini, se sprejme pri večjem industrijskem podjetju na deželi. (1373—1)
Ponudba naj se pošljejo pod „Stenograf“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Prodajalnice mešanega blaga

v Mokronogu (1372—1)

pri farni cerkvi, v sredini trga, odda v najem z dobrimi pogoji s 1. julijem t. l. oskrbnistvo mokronoške graščine.

Spretni potovalce

proti stalni plači in visoki proviziji se takoj vsprejme.

S kavcijo imajo prednost. Kje? pove upravnistvo „Slov. Naroda“. (1356—2)

Hôtel „Lloyd“.

Danes v četrtek, 27. t. m.

KONCERT

ljublanske meščanske godbe.

Začetek ob 8. uri. Vstopnina prosta.

K mnogobrojni udeležbi uljudno vabita

(1379) Josipina in Karol Počivaunik.

Otvoritev koč na Osojnici.

Dne 30. junija 1901

Ijudska veselica

s petjem bralnega društva na Bledu, s plesom na prostem i. t. d.

Mrzla jedila in pijača se dobivajo v koči.

Pri neugodnem vremenu prihodnja nedeljo.

K obilnemu obisku uljudno vabi

(1377) A. Vovk.

Izjava.

Ker sem podpisana obrekovala gospo Ivanko Zobec, da sem jo namreč videla dne 9. rožnika sprehajati se z vojaki, prekličem te svoje neresnične trditve, ker je bila omenjena gospa isti dan na svojem rojstnem domu.

V Ljubljani, 27. junija 1901.

(1371) Ivanka Hribar.

